

LIKABEHANDLINGSPLAN 2009/10

Örebro Waldorfskola Johannaskolan Björkens Fritidshem Örebro Waldorfförskolan Viljan

Denna handlingsplan skall finnas tillgänglig i alla verksamheter; i klassrum, i personalrum samt på skolexpeditionen.

Likabehandlingsplanens innehåll

1. Örebro Waldorfskolas Vision	sid 2
2. Waldorfpedagogiken	sid 2
3. Örebro Waldorfskolas mål 2009	sid 3
4. Främjande arbete	sid 4
5. Förebyggande arbete	sid 5
6. Åtgärdande arbete	sid 7
a. Rutiner för att <u>upptäcka</u> diskriminering eller annan kränkande behandling	sid 7
b. Rutiner för att <u>utreda</u> diskriminering eller annan kränkande behandling	sid 8
c. Rutiner för att <u>åtgärda</u> diskriminering eller annan kränkande behandling	sid 9
7. Ansvarsfördelning	sid 10
Bilaga 1. Definitioner och begrepp	sid 11
Bilaga 2. Utdrag ur Skollagen och Diskrimineringslagen	sid 13
Bilaga 3. Du som förälder vid Örebro Waldorfskola	sid 14
Bilaga 4. Mall incidentrapport	sid 15

ÖREBRO WALDORFSKOLAS VISION

Att utifrån sina individuella förutsättningar ges utrymme och möjligheter att utveckla alla sina förmågor till att bli en fri och socialt medveten människa, är en central målsättning inom Waldorfpedagogiken. Vår skola präglas av respekt för människors olikheter och olika förutsättningar. Alla barn och vuxna skall känna sig trygga, och skolan skall vara fri från diskriminering och annan kränkande behandling. Vi verkar för ett gemensamt ansvar för både den sociala och den inre/yttra miljön; att medarbetare, föräldrar och elever vårdar skolan tillsammans.

WALDORFPEDAGOGIKEN

Waldorfpedagogiken har som utgångspunkt människans lagbundna utveckling, baserad på Rudolf Steiners syn på människan som kroppslig, själslig och andlig varelse. Målet med pedagogiken är en fri och socialt medveten människa.

Det ingår i människans utveckling att konfronteras med kriser och utmaningar, inte minst socialt, för att kunna växa och mogna. Eleverna i en klass, liksom syskon, prövar sina gränser och får sina beteenden speglade. Detta är en viktig och nödvändig del av den sociala utvecklingen. Waldorfpedagogiken bemöter dessa utmaningar med bl.a. noga utvalt berättelsestoff vilket har ett kontinuerligt värdegrundsbaserat och socialt perspektiv, anpassat efter elevernas medvetenhet och mognad.

En annan bärande punkt är mötet mellan elev och lärare, och de relationer som utvecklas under klasslärartiden. I den relationen prövas gränser och utvecklas förtroende.

Alla vuxna på skolan möter eleverna utifrån sig själva som individer och strävar efter att verka som föredömen.

I skolans vardag uppstår konflikter. Det är all personals skyldighet att använda dessa till att utveckla elevernas tolerans och förståelse för varandras olikheter och förutsättningar. Förmågan att samarbeta och lösa konflikter tränas ständigt.

Kollegiet arbetar regelbundet med utveckling av sig själva, sin sociala kompetens och organisationen. Att löpande arbeta med en värdegrund vilken innefattar begrepp som individens frihet och ansvar, människors lika värde och hanteringen av de gemensamma resurserna, kommer naturligtvis indirekt eleverna till godo dagligen och stundligen.

ÖREBRO WALDORFSKOLAS MÅL 2009

Likabehandlingsplan

- Att utvärdera tidigare likabehandlingsplan
- Att upprätta en likabehandlingsplan för 2009 under höstterminen
- Att informera alla medarbetare om diskrimineringslagen och vad den innebär

Information

- Att likabehandlingsplanen blir tillgänglig i alla verksamheter och klassrum, samt på hemsidan
- Att likabehandlingsplanen diskuteras utförligt tillsammans med eleverna på skolan, anpassat efter ålder och mognad.
- Att information om arbetet med likabehandlingsplanen delges föräldrar genom bl.a. föräldramöten, Föräldrarådet och veckobrevet
- Att underlätta för smidigare dokumentation av incidenter och utredningar

Uppsikt/upptäckt

- Att skapa tydligare rutiner för upptäckt, utredning och åtgärder av diskriminering eller kränkande behandling
- Att öka närvaron av vuxna på raster och under lunchen i de utrymmen där eleverna umgås
- Att utbilda alla berörda medarbetare i härskartekniker och att uppmuntra motsvarande utbildning/förankring i klasserna av dessa begrepp
- Att planera och genomföra minst två halva studiedagar under läsåret då olika aspekter av likabehandlingsarbetet tas upp
- Att undersöka möjligheterna till att använda sig av Kamratstödjare alt. Friends konceptet i arbetet med att undvika kränkande behandling på skolan.
- Att öka elevernas delaktighet i arbetet med att motverka diskriminering eller kränkande behandling på skolan.

Specifika åtgärder, diskrimineringsgrunderna

Kön

- Att fortsätta diskussionen med eleverna kring könsord, kopplat till värderingen av de olika könen.

Könsöverskridande identitet eller uttryck

Etnisk tillhörighet

- Att ta upp en diskussion kring hur vi informerar föräldrar som har svårigheter att förstå svenska

Religion eller trosuppfattning

Funktionshinder

- Att färdigställa en handikappsanpassad toalett i det gamla skolhuset.

Sexuell läggning

- Att fortsätta diskussionen med eleverna kring användning av t.ex. ordet böj i sitt vardagsspråk, kopplat till värderingen av olika sexuell läggning.

Ålder

Att uppnå dessa mål är skolledningens och medarbetarnas gemensamma ansvar.

ATT FRÄMJA BARNS OCH ELEVERS LIKA RÄTTIGHETER OCH MÖJLIGHETER

Demokrati. Genom skolans självförvaltning och delade ansvar verkar vi för demokrati och medbestämmanderätt. I elevrådet har eleverna ett forum för sina åsikter och förslag, och i klasserna förs diskussioner om demokratiprocesser, ansvar, representantskap, majoritetsbeslut m.m.

En integrerad kursplan. Redan i klass 1 har alla elever textilslöjd, och lär sig tillsammans att sticka och brodera. I klass 5 kommer träslöjden, och i klass 8 metallslöjden. Genom hela skoltiden integreras konst och hantverk, sång och teater, Pojkar och flickor lär sig att behärska både verktyg och tekniker på lika villkor, de sjunger och spelar teater tillsammans, och förväntas med självklarhet utveckla både handens och känslans intelligens. Detta främjar jämställdhet och likabehandling på ett lika genomgripande som effektivt sätt.

Livskunskap. Ämnet livskunskap är under utveckling på schemat, men tas upp löpande i många ämnen och situationer. Livsfrågor av olika slag tas upp under religionstimmarna, utöver den ordinarie undervisningen. Waldorfpedagogiken genomsyras av en syn på människan som bottnar i ett unikt och grundläggande *jag* hos varje människa. Skolans uppgift är att undervisa och förhålla sig så att detta *jag* får de bästa förutsättningar att växa och utvecklas. Därför genomsyras varje ämne och undervisningssituation av en ideologisk hållning som grundar sig på människans unika värde, och hennes personligt präglade väg till kunskap och utveckling.

Socialt arbete i klasserna. I de yngre klasserna så arbetar vi bl.a. med berättelser som knyter an till sociala situationer där grunder i sociala relationer behandlas. Genom olika aktiviteter och övningar som t.ex. rollspel verkar vi för samarbete, tolerans och förståelse. Ett exempel är de spel som eleverna gör, vilka uppmuntrar till samarbete, utvecklar och balanserar personligheter och temperament, bryter ner eller bygger upp sociala mönster och synliggör alla individers betydelse för helheten. Vi motverkar när så behövs eventuell obalans i de styrkeförhållanden/sociala mönster som finns i en klass/grupp genom att styra upp lagindelningar i gymnastiken, bänkplaceringar i klassrummet, grupparbeten eller andra sociala/pedagogiska grupperingar.

Utrymme att vara sig själv. Genom Waldorfpedagogikens varierade och balanserade kursplan får varje elev möjligheter att utveckla många olika färdigheter. Genom att alltid arbeta konstnärligt med både hand och tanke, öppnar sig både utmaningar och möjligheter. Balansen mellan teori/praktik och den bearbetande, konstnärliga aspekten av allt arbete, gör att eleverna utvecklas i självförtroende, självinsikt och självrespekt. Den varierade och balanserade kursplanen ger elever med funktionshinder stora möjligheter att hitta områden att glänsa i, vilket främjar respekt och likabehandling.

ATT FÖREBYGGA OCH FÖRHINDRA DISKRIMINERING, TRAKASSERIER OCH ANNAN KRÄNKANDE BEHANDLING

Enkäter. Enkäter används i framför allt de äldre klasserna för att få ett utgångsmaterial att arbeta med bl.a. vad gäller språkbruk och trivsel.

Förtroenderåd. Skolan har ett förtroenderåd som riktar sig i första hand till föräldrar och medarbetare vid skolan som behöver hjälp i att lösa konflikter, eller balansera en diskussion riskerar att bli ensidig.

Föräldrar och föräldraråd. Genom att aktivt delta i skolans aktiviteter och ta ansvar för den yttre/inre miljön, uppmuntras föräldrar till delaktighet och gemenskap. I föräldrarådet verkar klassrepresentanter för samarbete, diskussion och utbyte mellan föräldrar och skola.

Föräldramöten och föräldrakontakter. Vi inbjuder till föräldramöten c:a en gång/månaden, då bl.a. det sociala klimatet i klassen diskuteras. Föräldrautbildning i Waldorfpedagogik är obligatorisk för alla nya föräldrar. Vid föräldramöten tas olika aspekter av praktiskt likabehandlingsarbete upp. T.ex. kan konfliktrappan tas upp som en metod att använda för att åskådliggöra processerna i konflikthantering.

Gemensamma aktiviteter. Kollegiet ordnar regelbundet gemensamma fester, spel och aktiviteter. Detta bidrar till en känsla av gemenskap, socialt ansvar och klassövergripande kontakter. Under våra månadsfester får eleverna öva sig i att både lyssna och träda fram.

Klasskonferens. En gång per termin träffas de lärare som har undervisning med klassen för att diskutera varje enskild elev i klassen. En stor vikt läggs då på den sociala biten.

Kollegiet. Kollegiet träffas i sin helhet en gång i veckan, på torsdagar mellan klockan 15:30 – 19:00. Förutom ett löpande studium, en konstnärlig del och arbetet med de administrativa frågorna, avsätts varje vecka tid för elevfrågor. Enskilda elever synliggörs och pedagoger kan ta hjälp och stöd av varandra. Att se/stötta elever i kränkande situationer blir på så sätt hela kollegiets ansvar. Även hela klasser tas upp till diskussion ur olika sociala och pedagogiska aspekter.

Kompetensutveckling. Hela kollegiet fortbildas tillsammans genom det löpande studiet, nationella Waldorflärläromöten, gemensamma studiedagar och dylikt. Då enskilda kollegor vidareutbildat sig (i t.ex. ART, jämställdhet eller digital mobbning) kommer det hela kollegiet till godo genom föredrag, diskussioner och övrigt material. Personalen får under detta läsår fortbildning i härskar tekniker.

Likabehandlingsgrupp. Likabehandlingsgruppen besöker klass 5-9 varje år och informerar om likabehandlingsplanen och förklarar att man kan vända sig till någon av dem om man behöver eller vill. I de övriga klasserna bedrivs likabehandlingsarbetet av klasslärarna. Likabehandlingsgruppen arbetar dessutom med att planera fortbildning av personalen i likabehandlingsfrågor, och den utformar/utvärderar skolans likabehandlingsplan i samarbete med medarbetare, elever och föräldrar/vårdnadshavare.

Noll-tolerans av kränkande behandling. Vi accepterar inte kränkande behandling i någon form. Vi motverkar aktivt all kränkande behandling i form av slag, knuffar, tafsande, retsamhet, utfrysning, ovälkomna ”skämt”, ironiska eller nedsättande kommentarer, skymfande tillmälen/”smeknamn”, genom att information undanhålls eller förvanskas, att allvar möts med ironi, att elevers framföranden/beteenden bemöts negativt (t.ex. med suckar, miner eller ”himlande” ögon), att ”skitsnack” förekommer bakom ryggen på vissa elever, att elevers personliga utrymme eller ägodelar utsätts för ovälkomna eller obehagliga handlingar, att det skickas lappar, e-post, SMS, MMS eller liknande med kränkande innehåll, och alla andra former av nedvärderande, sårande eller kränkande beteenden. I förebyggande syfte diskuteras dessa uttryck för maktspråk kontinuerligt på klasstimmar och föräldramöten, och tas också upp i ämnen som datakunskap, idrott och religion.

Rastvakter. Ett rastvaktsschema är upprättat, och alla lärare förväntas vara ute bland eleverna på raster och luncher i mån av möjlighet.

Skolhälsovård. Skolsyster finns tillgänglig en dag i veckan, vanligtvis torsdagar, då hon avsatt tid för obokade, spontana besök från eleverna. Hon för även hälsosamtal med eleverna i vissa klasser, då även sociala frågor tas upp. Skolsyster informeras löpande om aktuella elevfrågor.

Skolmorfar. I samarbete med Örebro Folkhögskola arbetar från nov. 2009 två vuxna s.k. skolmorfar med att förstärka vuxennärvaron och ge ökad trygghet på raster, och i t.ex. omklädningsrummen.

Utvecklingssamtal och omdömen. Individuella utvecklingssamtal sker med varje elev två gånger per läsår. Då diskuteras bl.a. elevens upplevelse av sina kompisar och sociala situation. I elevernas allmänna omdömen speglas också deras sociala utveckling och situation.

ATT ÅTGÄRDA DISKRIMINERING, TRAKASSERIER OCH ANNAN KRÄNKANDE BEHANDLING

RUTINER FÖR ATT UPPTÄCKA DISKRIMINERING OCH KRÄNKANDE BEHANDLING

På följande vis arbetar vi med att upptäcka diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

Det är av stor vikt att vi på ett så tidigt stadium kan upptäcka diskriminering, trakasserier och kränkande behandling för att kunna bemöta och sätta stopp för detta.

Vi strävar efter att ha god uppsikt över alla utrymmen och platser där barn och elever befinner sig. Till hjälp har vi ett rastvaktschema med olika ansvarsområden.

Vi har som avsikt att skapa samtalsituationer där elevernas trivsel och trygghet står i centrum. Detta gör vi bl.a. genom att i varje klass föra rutinmässiga samtal i små grupper några gånger per år, och att i utvecklingssamtal ta upp och belysa sociala frågor. Varje skoldag äter och samtalar personalen tillsammans med eleverna.

Vi strävar vi efter att vara medvetna, uppmärksamma och lyhörda på eleverna under hela skoldagen då all personal har skyldighet att uppmärksamma diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling om sådan förekommer.

Vi är uppmärksamma på hög frånvaro.

Vid minsta misstanke att diskriminering och/eller kränkningar förekommer så tas frågan upp med berörda lärare för att fler vuxna skall kunna vara uppmärksamma på de berörda eleverna. Frågor ställs till eleverna, som uppmuntras till att rapportera vad de ser och upplever till någon vuxen som de har förtroende för.

Eleverna ges information om vem de kan vända sig till om de upplever sig bli utsatta på något sätt. Genom att ha flera personer de kan vända sig till, minskas risken att eleverna begränsas i sin möjlighet att rapportera eventuella kränkningar/diskriminering som skett av medarbetare i verksamheten. Denna information ges även till föräldrar och vårdnadshavare.

Vi strävar efter att dokumentera även misstankar om diskriminering och/eller andra kränkningar i incidentrapporter.

RUTINER FÖR ATT UTREDA DISKRIMINERING OCH KRÄNKANDE BEHANDLING

På följande sätt arbetar vi med att utreda diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling.

Då kännedom fås om att någon form av trakasseri eller kränkande behandling har skett eller misstänks ha skett, skall klassansvarig lärare omedelbart informeras. Denna har sedan huvudansvaret för att en utredning av det inträffade sker och att händelsen dokumenteras. Om det är ett upprepat beteende eller att händelsen bedöms som allvarlig skall skolledningen alltid informeras.

Om en elev misstänks ha utsatts för kränkning/trakasserier av en medarbetare, bör utredningsarbetet alltid ledas av skolledningen.

I varje enskilt fall görs bedömningen om en anmälan skall göras till andra myndigheter.

När det har kommit till klasslärares kännedom så planerar denne för hur händelsen ska hanteras. Om klasslärare behöver så tar denne hjälp av elevvårdgrupp och eventuellt ledningsgrupp. Det är mycket viktigt att händelsen hanteras snabbt varför detta prioriteras framför annan undervisning. Andra lärare har ansvar att täcka upp för den eller de lärare som utreder händelsen.

Utredningen skall syfta till att få klarhet i vad som har hänt och ska sedermera ligga till grund för vilka åtgärder som skall vidtas. Det är viktigt att den som utreder samlar information kring det inträffade och undviker att lägga några värderingar i det som har skett.

Utredningen sker framför allt genom bildgestaltning med de inblandade samt ögonvittnen om det finns sådana. Bildgestaltningen kan vara individuell först för att sedan gå över i gruppform. Det är viktigt att mötas och att alla berörda får ge sin uppfattning. Bildgestaltningen får ta mycket tid. Den kan ta upp till 80 % av problemlösningstiden.

Information till vårdnadshavare ska ske skyndsamt och fortlöpande. Ibland innan men framförallt efter att samtal med eleverna har förts. Detta skall göras samma dag eller senast dagen efter, och det kan göras antingen skriftligt eller muntligt.

Utredningen dokumenteras med hjälp av en incidentrapport och arkiveras. Incidentrapporten inkluderar allsidig information om vem som varit inblandad, vad som hänt och när, om och när föräldrar/skolledning har informerats m.m. Beroende på vad utredningen visar beslutas vilka åtgärder som sedan vidtas.

RUTINER FÖR ATT ÅTGÄRDA DISKRIMINERING OCH KRÄNKANDE BEHANDLING

När det har blivit fastställt att diskriminering och/eller kränkande behandling har skett så skall detta snabbt åtgärdas. De ansvariga för utredningen vidtar åtgärder i samråd med de berörda parterna. Målet med åtgärderna är att kränkningarna upphör och att en trygg situation skapas. Vilka åtgärder som bestäms beror på kränkningens karaktär och omfattning.

Åtgärder sätts in både för de elever som blivit utsatta och de som utsätter. De utsatta eleverna kan t.ex. få samtalsstöd, planeringen av grupparbeten och/eller lagindelning kan anpassas efter behov osv. De elever som kränkt eller trakasserat kan t.ex. få samtalsstöd genom en kontaktperson, förbud mot att vistas inom vissa områden under en begränsad tid osv. I mån av möjlighet använder sig skolan av en kurator, både individuellt och i grupsituationer, och i både förebyggande och åtgärdande syfte.

Det är viktigt att skolan tydligt tar avstånd från det inträffade och klargör att det kränkande beteendet inte är acceptabelt. I löpande samtal får den som har kränkt/mobbats klara direktiv i hur hon/han måste förändra sitt beteende, och ges stöd till detta. Pedagoger informerar berörda kollegor om det som hänt, och att de ska hjälpa eleven genom att vara extra uppmärksamma och tillgängliga. De som blivit utsatta får stöd i att sätta gränser och att säga ifrån.

De pedagoger som är ansvariga ser till att en uppföljning och utvärdering av åtgärderna görs. De är också ansvariga för dokumentationen av åtgärderna och det uppföljande/utvärderande arbetet.

Om händelsen upprepas/fortgår kallar skolledningen till en elevvårdskonferens (EVK) där elev, klasslärare, skoleddning, elevvårdsteam, stödteam och eventuellt föräldrar deltar. Då beslutas om åtgärder som eventuellt kan ligga på organisatorisk, grupp- eller individnivå. Åtgärderna kan vara klassövergripande.

ANSVARSFÖRDELNING

Skolledning

Det är skolledningens ansvar enligt lag och förarbeten att:

- Se till att alla medarbetare, alla elever och vårdnadshavare känner till att diskriminering och annan kränkande behandling inte är tillåten på skolan.
- Se till att det bedrivs ett målinriktat arbete för att främja barns och elevers lika rättigheter, samt att motverka diskriminering på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning och ålder.
- Årligen upprätta, utvärdera och revidera en likabehandlingsplan i samarbete med likabehandlingsgruppen, medarbetare och elever.
- Om skolan får kännedom om att diskriminering eller annan kränkande behandling förekommer, se till att utredning görs och åtgärder vidtas.
- Se till att medarbetare vid skolan har ett gemensamt system för hur de dokumenterar anmäld/upptäckt diskriminering och annan kränkande behandling, och de åtgärder som vidtagits.

Lärare och andra medarbetare

Det är lärares och andra medarbetares skyldighet att:

- Följa skolans likabehandlingsplan.
- Ifrågasätta och reflektera över de normer och värderingar som han/hon förmedlar genom sin undervisning och sträva efter likabehandling.
- Se till att åtgärder vidtas då diskriminering eller annan kränkande behandling misstänks/anmäls/upptäcks.
- Dokumentera misstänkt/anmäld/upptäckt diskriminering eller annan kränkande behandling och de åtgärder som vidtagits.
- Bevaka att utreda fall av diskriminering eller annan kränkande behandling, där den enskilda läraren är berörd, följs upp.

Elever

Det är alla elevers gemensamma ansvar att:

- Påtala diskriminering och annan kränkande behandling som förekommer i skolan.

Elevers rätt till stöd

Det är den utsatte eleven som avgör om ett beteende eller en handling är oönskad eller kränkande. Eleven har rätt att få stöd och hjälp när han/hon känner sig kränkt. Elevers upplevelser av kränkning får inte avfärdas. Vem eleven än kontaktar så har han/hon rätt att bli tagen på allvar och få stöd. För att skolan ska kunna göra något måste någon i personalen få vetskap om det inträffade. Åtgärderna ska i möjligaste mån ske i samråd med eleven. Medarbetarna har dock alltid ett vuxenansvar att skydda barn och elever från att fara illa.

BILAGA 1: DEFINITIONER OCH BEGREPP

Diskrimineringsgrund

Med diskrimineringsgrund menas de kategorier av personer eller de karakteristika som skyddas av diskrimineringslagstiftningen.

Diskrimineringsgrunderna

Det finns sju diskrimineringsgrunder:

- ***Kön***
- ***Könsöverskridande identitet eller uttryck***
Med denna diskrimineringsgrund menas att någon inte identifierar sig med sin biologiska könstillhörighet som kvinna eller man, eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön.
- ***Etnisk tillhörighet***
Med denna diskrimineringsgrund menas nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande.
- ***Religion eller trosuppfattning***
- ***Funktionshinder***
Med denna diskrimineringsgrund menas varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller en sjukdom fanns vid födseln, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå.
- ***Sexuell läggning***
Med denna diskrimineringsgrund menas homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning.
- ***Ålder***

Direkt diskriminering

innebär att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan. För att det skall handla om diskriminering ska missgynnandet ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Eftersom diskriminering handlar om missgynnande förutsätter det någon form av makt hos den som diskriminerar. I skolan är det huvudmannen eller personalen som kan göra sig skyldig till diskriminering. Barn och elever kan inte diskriminera varandra i juridisk bemärkelse.

Indirekt diskriminering

handlar om att någon missgynnas genom tillämpningen av en bestämmelse eller ett förfaringsätt som framstår som neutralt, men som i praktiken missgynnar ett barn eller en elev av skäl som har samband med diskrimineringsgrunderna, såvida inte bestämmelsen, kriteriet eller förfaringsättet har ett berättigat syfte.

Likabehandling

Begreppet likabehandling betyder att alla barn eller elever ska behandlas så att de har lika rättigheter och möjligheter, oavsett om de omfattas av någon diskrimineringsgrund.

Trakasserier

är ett handlande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Sexuella trakasserier

innebär ett handlande av sexuell natur som kränker någons värdighet. De behöver dock inte ha något samband med diskrimineringsgrunderna.

Kränkande behandling

betyder ett uppträdande som utan att ha samband med diskrimineringsgrunderna kränker ett barns eller en elevs värdighet.

Kränkande behandling kan utföras av en eller flera personer och riktas mot en eller flera. Kränkningarna kan var synliga och handfasta likaväl som dolda och subtila. De kan utföras inte bara direkt i verksamheten utan även via exempelvis telefon och Internet. Kränkande behandling kan till exempel uttryckas genom nedsättande tilltal, ryktesspridning, förlöjligande eller fysiskt våld. Kränkningarna kan också handla om att frysa ut eller hota någon. Kränkande behandling kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande.

Mobbning

är en form av kränkande behandling som innebär en upprepad negativ handling när någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada eller obehag.

BILAGA 2: UTDRAG UR SKOLLAG OCH DISKRIMINERINGSLAG

Skollagen (1985:1100) 14 a kap

1 § Ändamål och tillämpningsområde

Bestämmelserna i detta kapitel har till ändamål att motverka kränkande behandling av barn och elever.

6 § Målinriktat arbete

Huvudmannen ska se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever.

7 § Skyldighet att förebygga och förhindra kränkande behandling

Huvudmannen ska se till att det vidtas åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling.

8 § Årlig plan

Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever.

Diskrimineringslagen (2008:567)

1 § Lagens ändamål

Denna lag har till ändamål motverka diskriminering och på andra sätt främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder.

BILAGA 3: DU SOM FÖRÄLDER

Du som förälder är viktig i arbetet att motverka kränkande behandling och mobbning på vår skola. **Det är alla vuxnas ansvar att se till att våra barn är trygga och mår bra.** Att samtala hemma kring vad kränkande behandling är, var och när det kan förekomma, och vad man gör om man upptäcker eller misstänker det, är ett bra första steg. Att bidra till ett positivt klassklimat, genom att t.ex. ordna utflykter och fritidsaktiviteter för *alla* barn i klassen, är också utmärkt.

Tecken på att någon är mobbad/utsatt för kränkande behandling kan variera.

Signalerna kan t.ex. vara ovilja att gå i skolan, ont i magen eller huvudvärk, blåmärken, smutsiga och/eller sönderrivna kläder, nedstämdhet etc. Eleven kanske sluter sig; vill inte berätta hur det är i skolan, eller kanske inte har några kamrater. Tecknen kan vara många och individuella, men bara misstanken att något är fel är tillräckligt för att ett samtal med klassansvarig bör initieras.

Tecken på att någon kränker/mobbar kan också variera. Idag förekommer mobbning också via nätet och/eller mobiltelefoner. Om en elev spenderar mycket tid framför datorn, samtidigt som han/hon döljer vad som försiggår, finns det skäl att fråga. Att hemma upprepade gånger göra sig rolig på någon annans bekostnad, eller tala om någon klasskamrat på ett nedvärderande och/eller kränkande sätt kan också vara en anledning för föräldrarna att skärpa uppmärksamheten.

Detta gäller både det egna barnet och andras barn. Tyvärr kan mobbning och kränkande behandling pågå under lång tid utan något görs. Om du som förälder får vetskapen om eller misstänker att mobbning/kränkande behandling förekommer är det din skyldighet att agera. Klassansvarig lärare (eller representant ur ledningsgruppen) skall omedelbart informeras, och därmed lämnas ansvaret för situationen över till honom/henne. **De ansvariga har tystnadsplikt**, vilket innebär att de förbundit sig att inte röja något av det som delges dem utan samtycke av berörda parter (ett undantag är anmälningsplikten enligt 71 § socialtjänstlagen) till utomstående.

Om ditt eget barn mobbar eller blir mobbat, har du rätt att bli informerad om detta av berörd lärare eller av skolledningen. Omvänt är du skyldig att rapportera om du vet att diskriminering och/eller kränkningar förekommer. Under utredningen och åtgärdsarbetet är ditt stöd ovärderligt. Du kan stötta processen genom att finnas där för ditt barn, försöka vara så saklig och öppen så möjligt, och ge ditt förtroende till den klassansvarige/ansvariga. Se till att du själv får det stöd du behöver, men, om möjligt, undvik att låta känslorna få alltför fritt spelrum. En mobbningsituation är alltid laddad, men man hjälper de drabbade bäst genom att försöka agera lugnt och sakligt.

Som medförälder i en klass där mobbning förekommer är det viktigt att veta att du aldrig kan få tillgång till all information om den aktuella situationen, och att om du tar ställning i konflikten så motverkar du processen. Ditt stöd till de drabbade och de ansvariga ger du bäst genom att vara lugn, diskret och ha förtroende.

Om man som förälder förlorar förtroendet för de ansvariga, eller är missnöjd med processen, då någon blivit kränkt kan man vända sig till **skolans ledningsgrupp**. Tankar, reflektioner och frågor om skolans handlingsplan mot kränkande behandling ställs till **kollegiet**.